

## Obsah

|  |           |
|--|-----------|
| Úvod .....   | 9         |
| Používané zkratky .....  | 10        |
| <b>1. Právní předpisy a hlavní změny pro rok 2022 .....</b>        | <b>11</b> |
| 1.1 Právní předpisy .....  | 11        |
| 1.2 Popis hlavních změn .....                                      | 11        |
| 1.2.1 Sjednocení definic u OSVČ .....                              | 11        |
| 1.2.2 Bagatelní výše dluhu a přeplatku .....                       | 12        |
| 1.2.3 Milostivé léto .....   | 12        |
| 1.2.4 Penále .....   | 12        |
| 1.2.5 Paušální daň .....   | 13        |
| 1.2.6 Cizinecké zákony .....                                       | 13        |
| 1.2.7 Dopady onemocnění covid-19 .....                             | 14        |
| 1.3 Parametrické změny .....                                       | 14        |
| 1.3.1 Zvýšení minimální mzdy .....                                 | 14        |
| 1.3.2 Minimum u OSVČ .....   | 15        |
| 1.3.3 Vyměřovací základ státu .....                                | 15        |
| 1.3.4 Započitatelný příjem .....                                   | 15        |
| <b>2. Základní pojmy .....</b>                                     | <b>16</b> |
| 2.1 Účel zdravotního pojištění .....                               | 16        |
| 2.2 Účast na zdravotním pojištění .....                            | 16        |
| 2.3 Dlouhodobý pobyt v cizině .....                                | 17        |
| 2.4 Zvláštní případy vzniku a zániku pojištění .....               | 21        |
| 2.5 Volba zdravotní pojišťovny .....                               | 22        |
| 2.5.1 Obecná pravidla pro volbu zdravotní pojišťovny .....         | 23        |
| 2.5.2 Aktuální seznam zdravotních pojišťoven .....                 | 24        |
| 2.6 Průkaz pojištěnce .....  | 25        |
| <b>3. Pojištěnci, oznamovací povinnost .....</b>                   | <b>26</b> |
| 3.1 Základní povinnosti pojištěnců .....                           | 26        |
| 3.2 Oznamovací povinnost pojištěnců .....                          | 26        |
| 3.3 Nesplnění oznamovací povinnosti při plnění Nařízení Rady ..... | 27        |
| 3.4 Místní příslušnost ve zdravotním pojištění .....               | 30        |
| 3.5 Formuláře pro pojištěnce .....                                 | 30        |
| <b>4. Plátcí pojistného .....</b>                                  | <b>31</b> |

|           |   |           |
|-----------|---|-----------|
| <b>5.</b> | <b>Placení pojistného.....</b>  | <b>31</b> |
| 5.1       | Výše pojistného, zaokrouhlování.....  | 31        |
| 5.2       | Rozhodné období.....  | 32        |
| 5.3       | Způsob platby pojistného.....   | 32        |
| 5.4       | Přepočet kurzu.....   | 33        |
| 5.5       | Variabilní symbol a číslo účtu.....   | 34        |
| 5.6       | Splatnost pojistného.....   | 35        |
| 5.7       | Evropská unie.....  | 36        |
| 5.7.1     | Základní pojmy.....   | 36        |
| 5.7.2     | Vynětí ze zdravotního pojištění.....  | 39        |
| 5.7.3     | Základní principy.....  | 40        |
| 5.7.4     | Výdělečná činnost občanů ČR v zemích EU.....                                  | 42        |
| 5.7.5     | Výdělečná činnost osob ze zemí EU v ČR.....                                   | 43        |
| 5.8       | Pořadí plateb.....  | 45        |
| 5.9       | Přeplatek pojistného.....   | 45        |
| <b>6.</b> | <b>Zaměstnavatelé a zaměstnanci.....</b>                                      | <b>46</b> |
| 6.1       | Zaměstnavatel.....  | 46        |
| 6.2       | Okruh zaměstnanců ve zdravotním pojištění.....                                | 47        |
| 6.3       | Výjimky, kdy se nejedná o zaměstnance.....                                    | 47        |
| 6.4       | Přihlášení zaměstnavatele.....  | 51        |
| 6.5       | Oznamovací povinnost zaměstnavatele.....                                      | 54        |
| 6.6       | Kódy používané zaměstnavatelem.....   | 58        |
| 6.6.1     | Kódy pro přihlášení a odhlášení zaměstnance.....                              | 58        |
| 6.6.2     | Kódy pro oznámení skutečností rozhodných<br>pro platbu pojistného státem..... | 58        |
| 6.6.3     | Kódy pro provádění oprav.....   | 60        |
| 6.7       | Přehled zaměstnavatele.....   | 60        |
| 6.8       | Povinnosti zaměstnavatele.....  | 62        |
| 6.8.1     | Oznamovací povinnost, registrace.....   | 62        |
| 6.8.2     | Záznamy o pracovních úrazech, přírážky k pojistnému.....                      | 62        |
| 6.8.3     | Souhrn povinností.....  | 63        |
| 6.9       | Odvod pojistného za zaměstnance – obecné zásady.....                          | 63        |
| 6.9.1     | Zaměstnavatel – plátce pojistného.....  | 63        |
| 6.9.2     | Srážka pojistného zaměstnance.....  | 64        |
| 6.9.3     | Vyměřovací základ zaměstnance.....  | 64        |
| 6.9.4     | Minimální vyměřovací základ.....  | 64        |
| 6.9.5     | Splatnost pojistného, rozhodné období.....                                    | 65        |
| 6.9.6     | Maximální vyměřovací základ.....  | 65        |

|         |  |    |
|---------|--|----|
| 6.10    | Zaokrouhlování .....   | 65 |
| 6.11    | Zaměstnanci ve zdravotním pojištění .....  | 65 |
| 6.11.1  | Pracovní poměr.....  | 65 |
| 6.11.2  | Zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti .....  | 66 |
| 6.11.3  | Dohoda o provedení práce .....   | 68 |
| 6.11.4  | Osoby ve služebním poměru .....  | 70 |
| 6.11.5  | Členové družstev .....   | 70 |
| 6.11.6  | Společníci a jednatele společností s ručením omezeným<br>a komanditisté komanditních společností .....                                       | 72 |
| 6.11.7  | Členové zastupitelstev územních samosprávných celků .....  | 72 |
| 6.11.8  | Dobrovolní pracovníci pečovatelské služby .....  | 73 |
| 6.11.9  | Osoby ve výkonu zabezpečovací detence nebo vazby<br>nebo osoby ve výkonu trestu odnětí svobody<br>zařazené k pravidelnému výkonu prací ..... | 73 |
| 6.11.10 | Pracovníci v pracovním vztahu uzavřeném<br>podle cizích právních předpisů .....  | 73 |
| 6.11.11 | Členové statutárních orgánů a dalších orgánů<br>právnických osob.....  | 74 |
| 6.11.12 | Další případy zaměstnání .....   | 75 |
| 6.12    | Kdo není považován za zaměstnance .....  | 75 |
| 6.13    | Vyměřovací základ zaměstnance .....  | 76 |
| 6.14    | Započitatelnost příjmů do vyměřovacího základu .....   | 77 |
| 6.14.1  | Příjmy po skončení zaměstnání .....  | 77 |
| 6.14.2  | Příjmy v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích<br>právních předpisů.....   | 77 |
| 6.14.3  | Příklady k započitatelnosti plnění.....  | 77 |
| 6.15    | Úpravy vyměřovacího základu .....  | 79 |
| 6.16    | Minimální vyměřovací základ zaměstnance .....  | 79 |
| 6.16.1  | Stanovení minimálního vyměřovacího základu .....   | 80 |
| 6.16.2  | Pojištěnci, kteří nemají stanoven minimální<br>vyměřovací základ .....   | 80 |
| 6.16.3  | Snížení minimálního vyměřovacího základu.....  | 81 |
| 6.16.4  | Doplatek do minimálního vyměřovacího základu .....   | 82 |
| 6.16.5  | Obecně platné zásady pro řešení minimálního<br>vyměřovacího základu .....  | 84 |
| 6.17    | Zaměstnanci, za které je plátcem pojistného i stát.....  | 84 |
| 6.17.1  | Oznamovací povinnost a minimální vyměřovací základ .....   | 85 |
| 6.17.2  | Odpočet .....  | 85 |
| 6.18    | Pracovní volno bez náhrady příjmu.....   | 87 |

|        |   |     |
|--------|---|-----|
| 6.19   | Zápočet přeplatku v aktuálním měsíci.....   | 88  |
| 6.19.1 | Přečerpaná dovolená.....  | 89  |
| 6.19.2 | Náborový příspěvek.....   | 90  |
| 6.20   | Maximální vyměřovací základ u jednoho zaměstnavatele .....                            | 91  |
| 6.21   | Souběh zaměstnání se samostatnou výdělečnou činností.....                             | 91  |
| 6.22   | Příklady výpočtu pojistného u zaměstnanců .....                                       | 91  |
| 6.23   | Povinnosti spojené se zaměstnáváním zaměstnanců z EU.....                             | 94  |
| 7.     | Stát plátcem pojistného.....  | 95  |
| 7.1    | Vyměřovací základ, odpočet a pojistné osob,<br>za něž pojistné hradí stát .....       | 95  |
| 7.2    | Oznamovací povinnost .....  | 95  |
| 7.2.1  | Nezaopatřené dítě.....  | 96  |
| 7.2.2  | Poživatel důchodu .....   | 98  |
| 7.2.3  | Příjemce rodičovského příspěvku .....   | 99  |
| 7.2.4  | Žena na mateřské a osoba na rodičovské dovolené .....                                 | 99  |
| 7.2.5  | Uchazeč o zaměstnání .....  | 99  |
| 7.2.6  | Osoba pobírající dávku pomoci v hmotné nouzi<br>a osoba s ní společně posuzovaná..... | 99  |
| 7.2.7  | Osoba, která je závislá na péči jiné osoby a osoba pečující .....                     | 100 |
| 7.2.8  | Osoba ve výkonu trestu odnětí svobody.....  | 100 |
| 7.2.9  | Mladistvý umístěný ve školském zařízení<br>pro výkon ústavní a ochranné výchovy.....  | 100 |
| 7.2.10 | Příjemci penze z doplňkového penzijního spoření.....                                  | 100 |
| 7.2.11 | Souběh kategorií .....  | 101 |
| 7.3    | Zvláštní případy, kdy je plátcem pojistného stát.....                                 | 101 |
| 7.3.1  | Osoba důchodového věku.....   | 101 |
| 7.3.2  | Celodenní osobní a řádná péče o děti .....  | 101 |
| 7.3.3  | Manželé státních zaměstnanců v zahraničí.....   | 102 |
| 7.3.4  | Doktorandi starší 26 let.....   | 102 |
| 7.3.5  | Další skupiny osob, za něž hradí pojistné stát .....                                  | 103 |
| 8.     | Osoby samostatně výdělečně činné.....   | 104 |
| 8.1    | Povinnosti OSVČ .....   | 104 |
| 8.2    | Vyměřovací základ a pojistné OSVČ .....   | 105 |
| 8.2.1  | Nemoc u OSVČ .....  | 106 |
| 8.2.2  | Minimální vyměřovací základ .....   | 107 |
| 8.2.3  | Osoby, za které platí pojistné i stát.....  | 108 |
| 8.3    | Paušální daň.....   | 108 |

---

|        |   |     |
|--------|---|-----|
| 8.4    | Příklady placení pojistného OSVČ v roce 2022 .....  | 108 |
| 8.5    | Přehled OSVČ.....   | 110 |
| 8.6    | Zálohy na pojistné.....   | 116 |
| 8.7    | Cizinci - OSVČ .....  | 120 |
| 9.     | Osoby bez zdanitelných příjmů.....  | 121 |
| 9.1    | Splatnost pojistného .....  | 121 |
| 9.2    | Příklady OBZP.....  | 121 |
| 10.    | Děti cizinců.....   | 122 |
| 11.    | Sankce, splátkové kalendáře a přeplatky .....   | 123 |
| 11.1   | Pokuty.....   | 123 |
| 11.1.1 | Zaměstnavatelé .....  | 123 |
| 11.1.2 | Osoby samostatně výdělečně činné.....   | 125 |
| 11.1.3 | Osoby bez zdanitelných příjmů .....   | 125 |
| 11.2   | Obecné zásady způsobu ukládání pokut .....  | 126 |
| 11.3   | Podání odvolání do platebního výměru .....  | 126 |
| 11.4   | Penále .....  | 126 |
| 11.5   | Splátkové kalendáře ve zdravotním pojištění.....  | 127 |
| 11.6   | Vracení přeplatku ve zdravotním pojištění .....   | 129 |
| 11.6.1 | Zaměstnavatelé .....  | 129 |
| 11.6.2 | Osoby samostatně výdělečně činné.....   | 130 |
| 11.6.3 | Osoby bez zdanitelných příjmů .....   | 130 |
| 11.6.4 | Zaměstnanci .....   | 130 |
| 12.    | Vybraná ustanovení .....  | 131 |
| 12.1   | Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění<br>a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů,<br>ve znění pozdějších předpisů ..... | 131 |
| 12.2   | Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění,<br>ve znění pozdějších předpisů .....  | 155 |